

Regioonide komitee arvamus teemal „E-teaduse info- ja sidetehnoloogia infrastruktuurid; info- ja sidetehnoloogia teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia ning tulevaste ja kujunemisjärgus tehnoloogiate uurimine euroopas”

(2010/C 141/05)

REGIOONIDE KOMITEE

- julgustab Euroopa Komisjoni ja liikmesriike võtma kõik vajalikud meetmeid, et tagada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste täielik ja tõhus kaasamine Euroopa teadusruumiga seotud algatuste haldamisse;
- on seisukohal, et üleeuroopalised info- ja sidetehnoloogia projektid, mis ulatuvad teadus- ja arendustegevusest rakendamiseni, võivad tuua nendega seotud linnadele ja piirkondadele märkimisväärset sotsiaalset ja majanduslikku kasu;
- kutsub komisjoni ja liikmesriikide valitsusi üles aktiivselt edendama kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalemist teadus- ja arendustegevuse eri etappides, samuti IST uuenduste kasutamist avalikus sektoris, nimelt Euroopa parimate tavade levitamisel ning nõuannete ja meetodiliste soovituste andmisel;
- rõhutab tungivalt teenustesektori erilist rolli IST eeliste kasutamisel, sest sektorid, nagu hulgi- ja jaemüük, finants- ja äriteenused, on kõige olulisemad info- ja sidetehnoloogiasse investeerijad.

Raportöör: Liudvikas Žukauskas (LT/EPP), Skuodase piirkonnanõukogu liige

Viitedokumendid:

KOM(2009) 108 lõplik

KOM(2009) 116 lõplik

KOM(2009) 184 lõplik

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. juhib tähelepanu sellele, et info- ja sidetehnoloogia (IST), mis on kõigi jaoks avatud infoühiskonna alus, peaks vastama kõigi kodanike vajadustele, sh sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste vajadustele. Sellega seoses on Regioonide Komitee kutsunud korduvalt üles investeerima teadustegevusse kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil, et tagada majanduskasv ja edendada uute ettevõtete loomist, ning leiab et info- ja sidetehnoloogia innovatsiooni kasutamine võib aidata toime tulla peamiste sotsiaalmajanduslike probleemidega;

2. julgustab Euroopa Komisjoni ja liikmesriike võtma kõik vajalikud meetmeid, et tagada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste täielik ja tõhus kaasamine Euroopa teadusruumiga seotud algatuste haldamisse. Piirkonnad on IST valdkonna teadustegevuses väga olulised. Neil on keskne roll piirkondlike teadus- ja uuendusstrateegiate väljatöötamisel, nad haldavad sageli teadusasutusi, nende territooriumil asuvad ülikoolid ja muud teadusasutused ning nad toetavad innovaatiliste keskkondade kujunemist. Lisaks on paljudel piirkondlikel omavalitsustel ja asutustel seadusandlikud volitused ning seega oma teadusuringute eelarve;

3. juhib tähelepanu sellele, et Regioonide Komitee on peab e-kaasatuse edendamist, st kaasava, piirkondlikult ja sotsiaalselt õiglase infoühiskonna edendamist, mis kasutab info- ja sidetehnoloogiat konkurentsivõime suurendamiseks ja avalike teenuste tugevdamiseks, üheks keskseks eesmärgiks ELi uuendatud Lissaboni strateegia raames;

4. rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on ühed peamised osalejad, kellele on suunatud e-kaasatust käsitleva algatuse i2010 ettepanekud ning nad võiksid olla selle elluviimise peamine jõud. E-kaasatus kohalikul ja piirkondlikul tasandil võib parandada inimeste elukvaliteeti ja hoogustada üldsuse hulgas sotsiaalset ja majanduslikku tegevust, tugevdades piirkondlikke ning tõhusamaid ja individuaalsetele vajadustele kohandatud avalikke teenuseid, samuti kohalikkude äritegevust. Seepärast peavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused tegutsema partneritena, et kaasata kõik põlvkonnad info- ja sidetehnoloogia algatustesse, mille eesmärk on muuta nende elu lihtsamaks ja mugavamaks. Piirkondade ja linnade käsutuses on mitmeid vahendeid, et tagada selle potentsiaali täielik ärakasutamine.

„Info- ja sidetehnoloogia teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia Euroopas: suurendame panuseid”, KOM(2009) 116 lõplik

5. tervitab asjaolu, et kõnealuses teatistes tunnustatakse liikmesriike ja piirkondi kui kasutajate ja tootjate vahelise tihedama koostöö peamisi arendajaid IST uuenduste alal valitsemise ja haldusvaldkonna eri harudes, mis peaks tooma kaasa ühised teekaardid avaliku sektori vajaduste kohta, mille lahendamisel IST saaks kaasa aidata ⁽¹⁾. Regioonide Komitee on juba väljendanud seisukohta ⁽²⁾, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peaksid osalema laiaulatuslikus koostöös, et parandada haldusasutuste vahelist koostalitlusvõimet ja avalike teenuste osutamise tõhusust;

6. toetab komisjoni järeldust, et innovatsiooniturgude tekkimise hõlbustamiseks ning koostalitlusvõime ja ühiste standardite saavutamiseks tehtavate jõupingutuste edukus sõltub liikmesriikide, piirkondade ja kohalike omavalitsuste pidevast toetusest ja osavõtust ning neid jõupingutusi tuleb täiendada piirkondliku ja kohaliku tasandi meetmetega ⁽³⁾;

7. tervitab komisjoni kavatsust lihtsustada menetlusi ja vähendada halduskoormust, et muuta innovaatiliste äriühingute, eelkõige VKEde jaoks ahvatlevamaks osalemine kohalikes, riigi ja ELi tasandi meetmetes;

8. on seisukohal, et üleeuroopalised info- ja sidetehnoloogia projektid, mis ulatuvad teadus- ja arendustegevusest rakendamiseni, võivad tuua nendega seotud linnadele ja piirkondadele märkimisväärset sotsiaalset ja majanduslikku kasu. Regioonide Komitee on juba rõhutanud info- ja sidetehnoloogia olulist rolli Euroopa Liidu säästva arengu strateegia elluviimisel;

9. toetab seda, et täielikult kasutatakse ära Euroopa kogu potentsiaal arendada info- ja sidetehnoloogia teenuseid avalikus ja erasektoris ning et info- ja sidetehnoloogiat kasutatakse seega kohalike ja piirkondlike omavalitsuste teenuste parandamise vahendina sellistes valdkondades nagu tervishoid, haridus, töökohtade loomine, avalik kord, turvalisus ja sotsiaalteenused. Euroopa Liidu toetatav avaliku ja erasektori partnerlus kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning väikeste ja keskmise suurusega info- ja sidetehnoloogiaettevõtete vahel avalike IST teenuste valdkonnas võib olla suurepärase nurgakivi kohalike pädevuste ja teadmiste kujundamiseks kogu ELis;

⁽¹⁾ KOM(2009) 116 lõplik.

⁽²⁾ CdR 10/2009 fin.

⁽³⁾ KOM(2009) 116 lõplik.

10. rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võivad võtta ning on juba võtnud juhtkoha IST kasutamisel energiatõhususe suurendamiseks; lisaks võib neil olla juhtroll kohalike IST võimaluste määramisel tehnoloogiaalaste parimate tavade vahetamiseks, projektipartnerite määramisel ning vahendite eraldamisel;

11. kutsub komisjoni ja liikmesriikide valitsusi üles aktiivselt edendama kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalemist teadus- ja arendustegevuse eri etappides, samuti IST uuenduste kasutamist avalikus sektoris, nimelt Euroopa parimate tavade levitamisel ning nõuannete ja meetodiliste soovitude andmisel;

12. rõhutab tungivalt teenustesektori erilist rolli IST eeliste kasutamisel, sest sektorid, nagu hulgi- ja jaemüük, finants- ja äriteenused, on kõige olulisemad info- ja sidetehnoloogiasse investeerijad ⁽¹⁾;

13. märgib, et IST on viimase aastakümne jooksul osutunud võtmetehnoloogiaks ning sellel on potentsiaali muuta majanduslikku ja sotsiaalset tegevust ning panustada jätkusuutlikusse majanduskasvu ja konkurentsivõime tugevdamisse. Siiski ei too IST edendamise meetmed iseenesest kaasa suuremat majanduslikku suutlikkust ⁽²⁾ ning neid ei saa ellu viia ilma kohalike ja piirkondlike omavalitsuste aktiivse toetuse ja osalemiseta;

14. rõhutab, et sotsiaalpartnerid, kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ning valitsused peavad tegutsema koos selle nimel, et tagada inimressursi kvalifikatsiooni tõstmise, organisatsioonilise muutuse, IST ja tootlikkuse positiivse mõjuringi käivitamine ning IST tõhus arendamine ja kasutamine. Eriti olulised on meetmed IST-alaste alusteadmiste parandamiseks, kõrgetasemeliste IST-alaste oskuste väljaarendamiseks, IST-alase elukestva õppe edendamiseks ning IST tõhusaks kasutamiseks vajalike juhtimis- ning võrgustike moodustamise oskuste parandamiseks ⁽³⁾ ning need kuuluvad kohalike ja piirkondlike omavalitsuste põhipädevuste hulka;

15. nõustub täielikult seisukohaga, et teadlaste liikuvus on üks põhitegureid IST-teadlaste elukutse muutmisel tõhusamaks ja enamikel juhtudel ahvatlevamaks, samas rõhutab komitee, et:

— ühiskonnas ja eeskätt noorte seas tuleb soodustada huvi teadus- ja uuendustegevuse vastu; liikmeriigid peaksid püüdma kohandada riiklikke õppekavasid nii, et õpilased õpiksid juba varases koolieas tundma info- ja sidetehnoloogia potentsiaali teaduses ja uurimistegevuses. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, kelle vahetus pädevuses on hariduse korraldamine, peaksid olema kõnealusesse protsessi kaasatud, sidudes kohalikke teadmisi ja Euroopa toetusmeetmeid, mis selles valdkonnas välja töötada tuleb. Komisjon peaks otsima võimalust sobiva toetusmehhanismi loomiseks;

16. märgib, et samuti on vaja ligi meelitada kõrgetasemelisi teadlasi väljastpoolt Euroopa Liitu, ning toonitab seepärast ELi liikuvusprogrammide (nt Marie Curie programm) olulisust ja tervitab toetusmeetmeid, mida mõnes piirkonnas on rakendatud teadlaste tagasipöördumise soodustamiseks ⁽⁴⁾;

17. meenutab Euroopa teadusruumi eksperdirühma järeldusi ⁽⁵⁾ riiklike ja piirkondlike sidusrühmade üha suurema tähtsuse kohta selliste suurte Euroopa algatuste arendamisel nagu ERA-NETi kavad, Eurostars, Euroopa Tehnoloogiainstituut (ETI) või ühised tehnoloogiaalgatused ja klastrid;

18. soovitab, et kõik osalejad – EL, liikmesriigid ja piirkonnad – peaksid uurima kõiki võimalikke vahendeid, kuidas saavutada seda, et juba olemasolevad meetmed ja koostöömehhanismid täiendaksid teineteist ning kuidas luua mehhanismid, mis tagavad juba toimivate kooskõlastusprogrammide täieliku toetuse IST teadusuuringutele ⁽⁶⁾. Eelkõige kordab Regioonide Komitee oma varasemates arvamustes ⁽⁷⁾ esitatud nõudmist seitsmenda raamprogrammi, struktuurifondide, konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi kooskõlastatud kasutuse järele, kuna see on väga oluline ELi konkurentsivõime ning ühtekuuluvus-, teadus-, kõrgharidus- ja innovatsioonipoliitika vastastikuse koostöö jaoks riiklikul ja piirkondlikul tasandil;

19. rõhutab, et suurte ELi rahastamisvahendite (seitsmes raamprogramm, struktuurifondid ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse programm) kooskõlastamine ei ole ainuüksi poliitilise tahte küsimus, vaid ka väljakutse poliitilisele sidususele. Poliitilise sidususe tagamine mitmetasandiliste ja paljusid sidusrühmi hõlmavate programmide puhul nõuab tõhusa mitmetasandilise haldussüsteemi olemasolu ⁽⁸⁾;

⁽¹⁾ „The Economic Impact of ICT Measurement, Evidence and Implications”, <http://browse.oecdbookshop.org/oecd/pdfs/browseit/9204051E.PDF>

⁽²⁾ „The Economic Impact of ICT Measurement, Evidence and Implications”, <http://browse.oecdbookshop.org/oecd/pdfs/browseit/9204051E.PDF>

⁽³⁾ „The Economic Impact of ICT Measurement, Evidence and Implications”, <http://browse.oecdbookshop.org/oecd/pdfs/browseit/9204051E.PDF>

⁽⁴⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽⁵⁾ Euroopa teadusruumi eksperdirühma aruanne teemal „Avanemine maailmale: rahvusvaheline teadus- ja tehnoloogiakoostöö”.

⁽⁶⁾ CdR 283/2008 fin.

⁽⁷⁾ CdR 263/2007 fin.

⁽⁸⁾ CdR 263/2007 fin.

20. rõhutab, et piirkondade jaoks on äärmiselt oluline kasutada optimaalselt ära seitsmenda raamprogrammi koordineerimisvahendeid. See võimaldaks piirkondadel püüelda teadusuuringute ja innovatsioonisüsteemide valdkonnas tippsaavutuste poole ja püüda saavutada konkurentsivõimelisus Euroopa või rahvusvahelisel tasandil. Sii hulka kuulub piirkondlike võrgustike moodustamise parandamine teadus- ja arendustegevuse, VKEd ja teiste asjaomaste osalejate vahel, klastrite moodustamine, piirkondlikud tehnoloogiaplatformid ja -keskused ning piirkondlike osalejate abistamine koostöösidemete loomisel ELi teadus- ja uuendusprojektide ja -kavadega, nagu ERA-NET ja Euroopa tehnoloogiaplatformid ⁽¹⁾;

21. tervitab võimalust tunnustada rohkem kohalike omavalitsuste rolli IST teadusuuringute toetamisel. Piirkonnad ja linnad saavad hõlbustada uute toodete turule sisenemist ning toetada innovatsiooni ja teadustegevust kommertskasutusele eelnevate hangete kaudu;

22. rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused saavad juhtida ka nõudlust uute IST-põhiste lahenduste järele ja luua seega uusi turge Euroopa teadusmaastiku jaoks. Lisaks saavad piirkonnad ja linnad kohandada oma teadus- ja arendustegevuse investeeringuid mõnede eriti suure mõjuga valdkondade toetamiseks, ühendades olemasolevad ja tekkivad kohalikud sektorid ja klastrid, aidates nii võidelda majanduslanguse ja teadus- ja arendustegevuse alainvesteeringutega;

23. juhib tähelepanu jõupingutuste puudulikule kooskõlastamisele mitmetes eri valdkondades, nagu haridus, innovatsioon, teadustegevus, investeeringud ja uuenduslike IST lahenduste turustamine. Seda silmas pidades võib kasutajapõhise innovatsiooni kontseptsioon olla peamine vahend olukorra parandamiseks; seda kasutatakse üha rohkemates piirkondades ja linnades üle kogu Euroopa ning see on osutunud teadus- ja arendustegevuse investeeringute ja uuenduste turule sisenemise peamiseks tõukejõuks. Seepärast tuleks Euroopa Komisjon teatise omistada sellele kontseptsioonile suurem tähtsus;

24. rõhutab, et oluline on tihedalt siduda teadus- ja arendustegevus ja tööstustavad, ning kutsub seepärast liikmesriike ja komisjoni üles tegema kõik võimalikud jõupingutused, et edendada teadustulemuste kiiret rakendamist igapäevaselt majanduselus ja avalikus sektoris;

„Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia piiride avardamine – strateegia tulevaste ja kujunemisjärgus tehnoloogiate uurimiseks Euroopas”, KOM(2009) 184 lõplik

25. rõhutab, et teadusuuringute ja uuendustegevuse potentsiaali suurendamise protsess IST piiride avardamiseks saab olla edukas vaid linnade ja piirkondlike omavalitsuste kaasamisega. Arvestades nende füüsilist lähedust asjaomaste rühmadega, toimivad nad teadmiste ja uuendustegevuse peamiste katalüsaatoritena Euroopas. Järjest enam Euroopa piirkondi omistavad

avaliku sektori vahendite kasutamisel esmatähtsuse teadusuuringutele ja innovatsioonile ⁽²⁾;

26. märgib, et piirkonnad annavad oma teaduspoliitika raames toetavate programmide ning struktuuriliste ja õiguslike raamtingimuste abil olulise panuse Euroopa lisaväärtuse loomisse teaduse valdkonnas ning elujõulise Euroopa teadusruumi kujundamisse ⁽³⁾;

27. juhib strateegilisest vaatepunktist tähelepanu sellele, et tekib üha uusi võrgustike moodustamise ja klastrite rajamise algatusi ning samas areneb ka nende toetamine maailmatasemel sõlmpunktide loomise suunas, selleks et ühineda ülemaailmsete innovatsiooniahelatega. Seepärast muutuvad järjest olulisemaks sidemed ja koostöö piirkondade vahel nii riigisiselt kui riikidevaheliselt ⁽⁴⁾;

28. juhib tähelepanu linnade ja piirkondade suurele tähtsusele innovaatiliste keskkondade loomisel kohaliku innovatsiooni poliitika, tehnoloogiakeskuste, äriinkubaatorite, teadusparkide ja riskikapitali kaudu ⁽⁵⁾;

29. tervitab komisjon pakutud strateegiat määratleda ja algatada kaks-kolm uut julget tulevikutehnoloogiatealast suurprojekti, mis aitaks koondada mitmete valdkondade teadlaste tööd põhjaneva läbimurde saavutamisele IST ja teiste teaduste vahelist piiriala käsitlevates alusuuringutes;

30. tunnustab, et hästi struktureeritud ja juhitud ühisel kavandamisel on potentsiaal saada mehhanismiks, mis on tuleviku tehnoloogiatealaste teadusuuringute edendamisel vähemalt sama oluline kui ELi raamprogramm. Komitee juhib tähelepanu sellele, et kõnealuse potentsiaali täielikuks ärakasutamiseks on järjest enam vaja paremini koordineerida avaliku ja erasektori teadusuuringute rahastamist ⁽⁶⁾;

31. rõhutab, et EL ja liikmesriigid peaksid kasutama kõiki võimalusi arvukate olemasolevate rahvusvaheliste poliitiliste vahendite ja koostöömehhanismide kooskõlastamiseks ja nende vahelise koostöö tugevdamiseks, kohandades need vastavaks Euroopa teadusruumile ⁽⁷⁾;

32. kordab, et piirkondlike ja Euroopa teadusprogrammide koordineerimiseks mõeldud ERA-NET-skeemid on tõestanud oma väärtust ning neid tuleks edasi arendada ⁽⁸⁾. ERA-NET-skeemide edukus tuleneb laia hulga sidusrühmade, sh kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamisest;

⁽²⁾ CdR 263/2007 fin.

⁽³⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽⁴⁾ OECD teaduse, tehnoloogia ja tööstuse ülevaade 2008 – Kokkuvõte.

⁽⁵⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽⁶⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽⁷⁾ Euroopa teadusruumi eksperdirühma aruanne teemal „Uurimisprogrammide ja prioriteetide optimeerimine”, vt lisa.

⁽⁸⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽¹⁾ CdR 263/2007 fin.

33. kutsub üles tegema täiendavaid jõupingutusi Euroopa tehnoloogiaplattformide avatuse ja läbipaistvuse tugevdamiseks, et tagada tööstuse ja teadusringkondade kõrval ka teiste sidusrühmade kaasamine, nt kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, kodanikuühiskonna organisatsioonid ja VKEd⁽¹⁾;

„E-teaduse info- ja sidetehnoloogia infrastruktuurid”, KOM(2009) 108 lõplik

34. leiab, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on Euroopa teadusruumis oluline roll, sest nad esindavad kohalikke huvisid, viivad kõnealuse poliitika kodanikele lähemale ja on paremini kursis sidusrühmade igapäevaprobleemidega. Seepärast on komitee seisukohal, et piirkondadel peab olema strateegiline roll Euroopa teadusruumi tugevdamise ja laiendamise algatustes, eelkõige neis, mis on seotud tugevate teadusastutuste loomisega innovaatilistes keskkondades ning teadusalase koostööga⁽²⁾;

35. komitee kordab oma varasemaid soovitusi komisjonile ja liikmesriikidele toetada kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi kaasaegsete teadusinfrastruktuuride taotlemisel, ehitamisel ja rakendamisel, et

- tagada kohalike ja piirkondlike omavalitsustele täielik kaasatus Euroopa teadustöö infrastruktuure käsitleva strateegiafoorumi (ESFRI)⁽³⁾ teekaardi väljatöötamisel ning eelkõige 35 Euroopale huvipakkuva juba vastuvõetud põhiprojekti prioriteetsuse määramisel;
- võtta arvesse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tähtsust ning nende osalemist Euroopa teadusuuringute infrastruktuurides ning
- tagada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tegelik osalemine Euroopa teadusuuringute infrastruktuuride tõhusas juhtimises⁽⁴⁾;

36. rõhutab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste olulisust ühiste, sh ka kolmandate riikide osalusel toimuvate teadusprogrammide edendajatena, sest kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on nii kohalike teaduslike ja tehnoloogiliste kui ka majanduslike oludega tihedamalt seotud ning tunnevad seega paremini koostöövajadusi strateegilistes valdkondades⁽⁵⁾;

37. peab Euroopa teadusruumi loomise oluliseks nurgakiviks ESFRI teekaardi rakendamise ja rahastamise küsimust; ESFRI teekaart sisaldab praegu 35 Euroopale huvipakkuvat põhiprojekti, mida tuleks arendada järgmise 10–20 aasta jooksul⁽⁶⁾;

38. tuletab meelde, et ESFRI teekaardi rakendamisel on esiplaanil tiipsteme kriteerium, ning on kutsunud uusi liikmesriike üles selles algatuses aktiivsemalt osalema⁽⁷⁾;

39. toetab Euroopa teadusruumi eksperdirühma soovitusi,⁽⁸⁾ et ESFRI peaks täiendavalt parandama oma laiaulatuslike üleuroopaliste teadusuuringute infrastruktuuride hindamise metoodikat, eriti menetluste läbipaistvuse ja oluliste sidusrühmade kaasamise osas;

40. juhib tähelepanu sellele, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused tuleb täielikult kaasata ESFRI teekaardi rakendamisse ja läbivaatamisse, eriti arvestades vajadust määrata projektide prioriteetsus ning pidades silmas koordineerimist ESFRI teekaardi ja sarnaste riikliku/piirkondliku tasandi meetmete vahel, kaasates nii füüsilised kui ka virtuaalsed infrastruktuurid;

41. rõhutab vajadust, et võimalikult lai avalikkus saaks teavet e-teaduste pakutavate võimaluste kohta, sh e-teaduste parimate tavade ning kättesaadavate lahenduste avalike andmebaaside loomise ja edendamise kaudu, tagades olulise teabe edastamise ELi kõigis ametlikes keeltes.

Brüssel, 3. detsember 2009

*Regioonide Komitee
president*

Luc VAN DEN BRANDE

⁽¹⁾ Euroopa Komisjon, märts 2007: kolmas aruanne Euroopa tehnoloogiaplattformide olukorra kohta, peatükk 4.1.

⁽²⁾ CdR 283/2008 fin.

⁽³⁾ Euroopa teadustöö infrastruktuuride strateegiline foorum; <http://cordis.europa.eu/esfri/home.html>

⁽⁴⁾ CdR 283/2008 fin.

⁽⁵⁾ CdR 283/2008 fin.

⁽⁶⁾ <http://www.riportal.eu>

⁽⁷⁾ CdR 263/2007 fin; CdR 83/2007 fin.

⁽⁸⁾ Euroopa teadusruumi eksperdirühma aruanne teemal „Maailmatasetel teadustöö infrastruktuuride väljaarendamine Euroopa teadusruumi jaoks”.